

Strategi för Sveriges samarbete med

Asiatiska utvecklingsbanken

2016 – 2019

Utrikesdepartementet

**Organisationsstrategi för Sveriges samarbete med Asiatiska
utvecklingsbanken 2016-2019**

1 bilaga

Ärendet

Regeringen fastställde genom beslut den 11 juli 2013 riktlinjer för resultatstrategier inom Sveriges internationella bistånd (UF2013/41712/UD/USTYR). Inom Regeringskansliet har ett förslag till organisationsstrategi för Sveriges samarbete med Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) avseende perioden 2016-2019 utarbetats. Strategin utgår från regeringens bedömning av AsDB:s relevans och effektivitet.

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att fastställa en organisationsstrategi för Sveriges samarbete med Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) i enlighet med *bilagan*. Strategin ska ligga till grund för det svenska samarbetet med AsDB under perioden 2016-2019.

Utdrag till

Utrikesdepartementet ASO, SP, FIM, FMR, USTYR, RS

Justitiedepartementet EMA

Finansdepartementet BA, IA

Miljödepartementet KL, EE, KE

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

Organisationsstrategi för Sveriges samarbete med Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) 2016-2019

1. Inledning

Strategins omfattning

Denna strategi ligger till grund för Sveriges samarbete med Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) under åren 2016-2019. Strategin ska också vägleda svenska positioner i förhandlingarna om den tolfte påfyllnaden av Asiatiska utvecklingsfonden (AsDF12) som kommer att avslutas under 2016¹. Utfallet av förhandlingarna blir viktigt för hur AsDB kommer att bidra till genomförandet av 2030-Agendan för hållbar utveckling och dess globala mål som beslutades i september 2015. Strategin omfattar medel i enlighet med riksdagens bemyndigande.

Strategin utgår från politiken för global utveckling (prop. 2002/03:122) med dess övergripande mål att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling, samt regeringens strategi för multilateralt utvecklingssamarbete. Till grund för strategin ligger även den organisationsbedömning av AsDB som Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) fastställde i september 2015.

Asiatiska utvecklingsbanken har två huvudsakliga verksamhetsdelar; dels utlåning till regeringar och privata företag i verksamhetsländerna, dels gåvomedel och tekniskt stöd till de mest utsatta och fattigaste länderna i regionen.

AsDB:s mandat

AsDB har funnits sedan 1966 och Sverige var ett av de 31 länder som var med som grundade organisationen. Det övergripande målet för banken

¹ AsDF12 kommer att vara operativ 2017-2020.

är att bekämpa fattigdom i Asien och Stilla-havsområdet, med tre övergripande områden för organisationens arbete; i) inkluderande ekonomisk tillväxt, ii) miljömässigt hållbar tillväxt och iii) regional integration.

Bankens strategiska ramverk sträcker sig till 2020. En halvtidsöversyn av denna strategi slutfördes 2014 och man tog då beslut om ett antal åtgärder för att fokusera och effektivisera organisationens verksamhet. Bland annat innebar detta ett tydligare fokus på inkluderande tillväxt; miljö- och klimatfrågor och regional integration samt ett reformpaket för interna effektiviseringsprocesser. Tre sektorer ska i enlighet med halvtidsöversynen ges ökad prioritet: i) infrastruktur, ii) hälsa och utbildning samt iii) klimatförändringar, sårbarhet och motståndskraft. Ökad utlåning och tekniskt stöd för att främja finanssektor- och privatsektorutveckling ska också ges prioritet.

Under 2016 kommer ett arbete att inledas för att återigen uppdatera den strategiska inriktningen, i syfte att öka bankens konkurrenskraft och definiera dess roll och komparativa fördel i genomförandet av 2030-Agendan, Addis Abeba Action Agenda samt Parisavtalet om klimat.

2. Inriktning och svenska prioriteringar

Med sitt övergripande mandat att främja utveckling och bekämpa fattigdom har AsDB hög relevans för regeringens biståndspolitiska mål att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Genom Sveriges aktieandel i banken och med regelbundna finansiella kärnstöd till AsDF samt bidrag till AsDB:s samfinansieringsfonder bidrar regeringen till målen för bankens verksamhet som är fastställda i dess strategiska ramverk.

Det svenska utvecklingssamarbetet ska vara ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart, liksom jämställt. Grundvalen för utvecklingssamarbetet är en helhetssyn på människors och samhällets utmaningar, behov och förutsättningar. Den bärande principen är att ekonomiska, sociala och miljömässiga förhållanden och processer ska förstås och hanteras i ett integrerat sammanhang. Jämställdhet och kvinnors och flickors egenmakt och rättigheter är ett mål i sig såväl som en förutsättning och ett medel för en hållbar global utveckling. Sveriges utvecklingssamarbete med AsDB tar sin utgångspunkt i och präglas av ett rättighetsperspektiv och fattiga människors perspektiv på utveckling. Rättighetsperspektivet innebär att de mänskliga rättigheterna och demokrati ska ses som grundläggande för utveckling. Ett sådant förhållningssätt innebär ett synliggörande av diskriminerade, exkluderade och marginaliserade individer och grupper före varje insats. Detta så att

människor, oavsett kön, ålder, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet, religion och andra trosuppfattningar, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck ska kunna åtnjuta sina rättigheter. Fattiga människors perspektiv på utveckling innebär att fattiga kvinnors, mäns och barns situation, behov, förutsättningar och prioriteringar ska vara utgångspunkten för fattigdomsbekämpning och för främjandet av en rättvis och hållbar utveckling. I detta ingår också ett aktivt arbete med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR.

Trots betydande utveckling och en, delvis, hög och snabb tillväxt på senare år präglas Asien fortfarande av djup och utbredd fattigdom och växande klyftor mellan och inom länder. En del av länderna i regionen definieras idag som medelinkomstländer tack vare den ekonomiska utvecklingen men samtidigt lever en stor andel av regionens totala folkmängd fortfarande i låginkomstländer eller i fattigdomsfickor inom medelinkomstländerna. Uppskattningsvis lever två tredjedelar av världens fattigaste människor i Asien. Den starka ekonomiska utvecklingen har till viss del ägt rum på bekostnad av miljö och hållbarhet och stora brister i jämställdhet hämmar utvecklingen i regionen. Våld och väpnad konflikt eller postkonflikt är vidare ett av de största hindren för ekonomisk och social utveckling i vissa delar av Asien. Situationen vad gäller mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer är varierande och på flera håll problematisk med en negativ trend.

Mot ovan bakgrund ska ett miljö- och klimatperspektiv; ett jämställhetsperspektiv liksom ett konfliktperspektiv, med helhetssyn på orsaker och lösningar, systematiskt integreras i det svenska utvecklingssamarbetet med AsDB. Dessutom ska länken mellan humanitär verksamhet och långsiktigt utvecklingssamarbete stärkas.

AsDB ska bidra till genomförandet av 2030-Agendan, Addis Abeba Action Agenda samt Parisavtalet om klimat i en asiatisk kontext. Regeringen bedömer att AsDB fortsatt bör utveckla verksamheten inom framför allt fyra områden: en hållbar inkluderande ekonomisk utveckling, miljö och klimat, jämställdhet samt freds- och statsbyggande. Regeringen avser att driva nedan angivna prioriteringar i samarbetet med AsDB. Fokus ska vara att påverka på policynivå.

En hållbar inkluderande ekonomisk utveckling

- AsDB ska bidra till insatser som stärker förutsättningarna för fattiga kvinnor och män att på ett jämställt sätt delta i ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara tillväxtprocesser. Kopplingen mellan de omfattande infrastrukturinvesteringar banken gör, och tillväxt som kommer fattiga människor tillgodo bör utvecklas ytterligare. Framför allt handlar det om att

säkerställa att insatser prioriteras och utformas med avsikt att skapa bättre möjligheter för fattiga kvinnor och män att delta i ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar tillväxt.

- AsDB ska öka fokus på institutionsuppbyggnad som stärker en demokratisk, rättssäker, öppen och effektiv förvaltning. Detta kan exempelvis ske genom stärkt arbete mot korruption, ökad inhemsk resursmobilisering, minskad skatteflykt, förbättrat ansvarsutkrävande och stärkt offentlig-finansiell styrning.
- AsDB ska ha ett tydligt och starkt regelverk för miljömässiga och sociala standarder för investeringsprojekt som ska inkludera en hänvisning till vikten av att respektera mänskliga rättigheter, inklusive ILO:s kärnkonventioner och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter². Tillämpningen och uppföljningen av standarderna ska vara rigorös och tillräckliga resurser ska avsättas för detta.
- AsDB ska främja ett investeringsvänligt klimat. Särskilt fokus bör läggas på mer inkluderande och effektiva marknader och möjligheter för fattiga människor att delta i tillväxtprocesser genom skapandet av produktiva arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor. AsDB ska öka finansieringen och rådgivningen till förmån för hållbar privatsektorutveckling i de fattigaste länderna, inklusive stärkt arbete för kvinnors och unga vuxnas företagande.
- AsDB ska utöka och utveckla stödet till en fri och rättvis handel som instrument för fattigdomsminskning.

Miljö och klimat

- AsDB ska systematiskt integrera miljö- och klimatperspektivet i hela verksamheten med särskilt fokus på genomförande i samarbetsländerna, inte minst genom policyrådgivning.
- AsDB ska ge samarbetsländerna stöd i processen att genomföra sina INDC:s³. Investeringar i och stöd till fossil energi ska fasa ut på sikt. AsDB ska avsevärt minska sådana investeringar och betydligt öka investeringar i förnybar energi samt anta ambitiösa och tidssatta mål för att öka andelen förnybar energi. AsDB ska också bidra till att minska utsläppen från befintlig infrastruktur och öka investeringar i energieffektivisering. AsDB ska verka för

² FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter är relevant för AsDB:s utlåning som involverar privat sektor.

³ *Intended National Determined Contributions*, planerade nationellt fastställda bidrag, d.v.s. länders frivilliga åtaganden under klimatkonventionen.

utfasning av subventioner till fossila bränslen.

- AsDB ska utveckla, stödja och kanalisera innovativ miljö- och klimatrelaterad finansiering (exempelvis gröna obligationer), stödja inkludandet av hållbarhetsaspekter och bedömning av livscykelkostnader i upphandlingar. AsDB ska också utveckla och stödja marknadsmekanismer som främjar omställning till koldioxidsnål utveckling, inklusive prissättning på utsläpp av växthusgaser.
- AsDB ska stärka arbetet för miljömässigt hållbart nyttjande av naturresurser och ekosystemtjänster samt hållbar hantering av kemikalier och avfall. I detta ingår även att främja incitament för privata sektorn att göra hållbara investeringar.
- AsDB ska bidra till stärkt kapacitet i samarbetsländerna att förebygga, hantera och minska utsattheten för katastrofer.

Jämställdhet

- AsDB ska systematiskt integrera jämställdhetsperspektivet i hela verksamheten, bland annat genom att implementera AsDB:s *Action plan on gender* med särskilt fokus på genomförande i samarbetsländerna, inte minst genom policyrådgivning.
- AsDB ska särskilt fokusera på kvinnors ekonomiska aktörskap.
- AsDB ska i all verksamhet utgå från ett rättighetsbaserat perspektiv.
- AsDB ska säkerställa att tillräckliga interna resurser och institutionell förmåga finns för att effektivt driva jämställdhetsarbetet.
- AsDB ska säkerställa att resultat inom jämställdhetsområdet följs upp och utvärderas systematiskt.

Freds- och statsbyggande

- AsDB ska systematiskt integrera ett jämställdhetskänsligt konfliktperspektiv i sin verksamhet, i syfte att identifiera förutsättningarna för hållbar konfliktprevention och fredsbyggande i konfliktutsatta länder och sviktande situationer.

- AsDB ska stärka finansieringen till konfliktutsatta länder och sviktande situationer. Instrumenten för dessa ändamål ska omhänderta långsiktiga behov och vara effektiva samtidigt som de ska tillgodose behovet av snabbt agerande och flexibilitet. För att vara relevanta ska instrumenten även anpassas till den svårare riskbilden och föränderligheten i konfliktutsatta länder och sviktande situationer. AsDB ska i sin freds- och statsbyggande verksamhet ha ett ökat fokus på kvinnors deltagande som aktörer för fred i enlighet med FN:s säkerhetsresolution 1325 och efterföljande resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet.
- AsDB ska säkerställa att projekt och finansiering tar sin utgångspunkt i freds- och statsbyggandemålen i New Deal samt dess principer för samarbete och förtroendeskapande samt att banken samverkar med andra utvecklingsaktörer i sviktande stater.

3. Prioriteringar gällande organisationens arbetsätt

Ett omfattande reformarbete inleddes under 2014 inom AsDB som en uppföljning på halvtidsöversynen av bankens långsiktiga strategi. Reformerna genomförs bl.a. för att korta handläggningstider och öka kostnadseffektiviteten för program och projekt genom exempelvis förbättrade upphandlingsprocedurer och ökad decentralisering. Regeringskansliet gör bedömningen att redan idag är AsDB en organisation med ett högt mått av intern effektivitet.

De omfattande reformer som nu genomförs bör ges tid för implementering och utvärdering innan nya större organisationsförändringar aktualiseras. Det är dock angeläget att nära följa genomförandet och konsekvenserna av effektiviseringsarbetet, inte minst vad gäller det interna jämställdhetsarbetet. Det är också viktigt att säkerställa att banken inte åsidosätter sina höga standarder för bl.a. socialt och miljömässigt hänsynstagande i sin strävan att förenkla och förbättra sin program- och projekthantering. AsDB bör istället ta tillvara den betydande potentialen med en förstärkt utlåningskapacitet och förbättrade upphandlings- och insatshanteringsprocesser, för att förstärka sin roll och bidra till socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling i verksamhetsländerna.

Med utgångspunkt i Regeringskansliets bedömning av AsDB avser regeringen att driva nedanstående frågor gällande organisationens arbetsätt. Regeringen bedömer att genomslag för dessa frågor kan bidra till att nå de förväntade resultat som är angivna under avsnitt 2 ovan.

- AsDB ska använda organisationsövergripande resultatramverk som är av hög kvalitet och i linje med den övergripande strategin, inte minst för att möjliggöra ansvarsutkrävande.
- Den ökade utlåningsvolym som AsDB planerar för bör leda till minskade administrativa kostnader i förhållande till utlåningsvolymen.
- Genom en ökad användning av garantiinstrument verka för att stärka AsDB:s kapacitet för projektförberedelser och genomförande av projekt i svåra miljöer, med starkare betoning på jämställdhet samt miljö- och klimat.
- Betona vikten av en stark och oberoende utvärderingsenhet för att säkerställa hög kvalitet i verksamheten och effektivt ansvarsutkrävande.

4. Påverkanskanaler för att genomföra strategin

Sverige representeras i AsDB:s styrelse av en gemensam styrelseledamot för Sverige, Norge, Danmark, Finland, Irland, Nederländerna och Kanada.

Regeringen ska verka för att få genomslag för de svenska prioriteringar som är angivna i avsnitt två ovan bland annat genom att:

- Under påfyllnadsförhandlingar för AsDF12 verka för att få genomslag för svenska prioriteringar och målsättningar.
- Aktivt bidra till styrelsearbetet och föda in svensk positioner i de förhandlingar och diskussioner som sker inom bankens styrelse och dess kommittéer.
- Bedriva bilateral påverkan genom bland annat samstämmig dialog och riktade insatser inom enskilda sakfrågeområden på såväl politisk som tjänstemannanivå.
- Nära samverka med berörda myndigheter, inte minst med utlandsmyndigheterna och Sida.
- Främja anställning av svenskar i AsDB.
- Samverka med likasinnade länder.
- Främja tillvaratagande av svensk kompetens vid upphandlingar, exempelvis inom miljö- och hållbarhetsområdet.

5. Stöd till AsDBs samfinansieringsfonder

Sida (och i förekommande fall andra svenska myndigheter som ger stöd till AsDB) ska samråda med Regeringskansliet (UD och andra berörda departement) inför myndighetens beslut som avser större finansiellt bidrag i förhållande till Sveriges kärnstöd till organisationen, eller stöd till strategisk policyutveckling eller tematiskt område.

En fortsatt fokusering av den svenska finansieringen till AsDB:s samfinansieringsfonder ska ske i linje med denna strategi. Stöd till tematiska samfinansieringsfonder där AsDB har en betydande operativ roll ska i första hand följa inriktningen i denna strategi. I särskilda fall kan det vara av strategiskt intresse att bidra till kunskapsutbyte och att samverka i ämnesutveckling med AsDB inom områden utöver denna strategi. Detta ska i så fall särskilt motiveras av den part som avser ge det aktuella stödet och samråd om stödet ska ske med RK (UD och andra berörda departement).

Sida (eller i förekommande fall annan myndighet) kan bevilja stöd till AsDB på regional och nationell nivå. Dessa stöd styrs av särskilda strategier för länder, regioner eller tematiska områden. Om strategierna anger en annan inriktning än denna strategi ska eventuella avvikelser vid stöd till AsDB tydligt motiveras av berörd myndighet och samråd ska ske med RK (UD och berörda departement). Synergier med inriktningen i denna strategi ska aktivt sökas.

6. Uppföljning

Denna strategi följs upp löpande, bl.a. vid de organisationssamråd som hålls mellan Regeringskansliet (UD och andra berörda departement), Sida och övriga berörda myndigheter. Organisationssamråd ska hållas en gång per år.

REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

103 39 Stockholm

Tel: 08-405 1000, webb: www.regeringen.se

Artikelnr: UD16.007